

ระเบียบสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
ว่าด้วยจริยธรรมการวิจัยและการประพจน์ผิดจริยธรรมการวิจัย

พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามที่มาตรา ๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ และมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วยก็ได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมจริยธรรมการวิจัยในการปฏิบัติการวิจัยให้พนักงานและพนักงานโครงการ รวมถึงบุคคลภายนอกผู้ซึ่งปฏิบัติการวิจัยร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และเพื่อให้การพิจารณาการประพจน์ผิดจริยธรรมการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและมีมาตรฐานจึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติว่าด้วยจริยธรรมการวิจัยและการประพจน์ผิดจริยธรรมการวิจัย พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นใดของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การวิจัย” หมายถึง การวิจัย พัฒนา ออกแบบและวิศวกรรมที่มุ่งจะนำผลไปปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่จนถึงขั้นการตีพิมพ์ผลงานเชิงวิชาการ การประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบที่มีลักษณะเป็นการวิจัย รวมทั้งการถ่ายทอดผลงานเพื่อนำมาซึ่งผลิตภัณฑ์ใหม่หรือกรรมวิธีการผลิตใหม่ ตลอดจนบริการหรือกิจกรรมใหม่

“การบริหารโครงการวิจัย” หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การวิจัยสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการวิจัยได้ หรือการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้มีการผลิตหรือสร้างสรรค์งานวิจัย และให้หมายความรวมถึงการวางแผนการวิจัย การสร้างความร่วมมือ การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย การอนุมัติหรือยุติโครงการวิจัย การจัดหาและบริหารทรัพยากรของโครงการวิจัย การเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แบ่งปัน และเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับข้อมูลการวิจัย การพัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัย การควบคุมดูแลและบริหารความเสี่ยงของโครงการวิจัย การติดตามและประเมินผลการวิจัย การรายงานหรือเผยแพร่ผลงานวิจัย และการบริหารจัดการข้อมูลการวิจัยและผลงานวิจัย และการนำความรู้และเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

“จริยธรรมการวิจัย” หมายถึง ประมวลหลักความประพฤติปฏิบัติที่ผู้วิจัยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยควรยึดถือปฏิบัติ เพื่อแสดงถึงมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standards of work performance) และความมีจริยธรรมการวิจัย (Research ethics) เพื่อรักษาศีลธรรมและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของความเป็นผู้วิจัยในสาขาวิชาชีพของตน และให้หมายความรวมถึงความประพฤติที่สอดคล้องกับหลักจริยธรรม จรรยาบรรณการใช้สัตว์ทดลองเพื่องานทางวิทยาศาสตร์ จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จริยธรรมสิ่งแวดล้อม และจริยธรรมหรือจรรยาบรรณอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

“พนักงาน” หมายถึง บุคคลที่สำนักงานบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานของสำนักงาน

“พนักงานโครงการ” หมายถึง ลูกจ้างตามพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่สำนักงานบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานโครงการของสำนักงาน

“ผู้วิจัย” หมายถึง พนักงานหรือพนักงานโครงการที่ปฏิบัติการวิจัยหรือร่วมกันปฏิบัติการวิจัยและให้หมายความรวมถึงบุคคลภายนอกผู้ซึ่งปฏิบัติการวิจัยหรือร่วมกันปฏิบัติการวิจัยด้วย

“ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย” หมายถึง พนักงานหรือพนักงานโครงการที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย เช่น นักวิเคราะห์โครงการ ผู้จัดการโครงการ ผู้ประสานงานโครงการ ผู้เชี่ยวชาญประเมินโครงการ ผู้ว่าจ้างวิจัย หรือผู้ปฏิบัติงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน และให้หมายความรวมถึงบุคคลภายนอกผู้ซึ่งปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคล

“การลักลอบข้อมูลการวิจัย (Plagiarism)” หมายถึง การนำเอาข้อมูลการวิจัย ผลงานวิจัย หรือคำพูดของผู้อื่นไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้เสมือนว่าเป็นของตนโดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาหรือเจ้าของเดิม หรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้ชัดเจน ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นของตน

“การลักลอบข้อมูลการวิจัยของตนเอง (Self-plagiarism)” หมายถึง การคัดลอกหรือนำเอาข้อมูลการวิจัยหรือผลงานวิจัยที่เหมือนเดิมหรือเกือบเหมือนเดิมของตนเองกลับมาใช้ซ้ำโดยไม่มีการอ้างอิง

ข้อมูลการวิจัยหรือผลงานวิจัยเดิมของตน โดยตั้งใจทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความถูกต้องเป็นจริง

“การปลอมแปลงข้อมูลการวิจัย (Falsification)” หมายถึง การเสนอข้อมูลการวิจัยหรือผลงานวิจัยอันเป็นเท็จ หรือการปกปิดบิดเบือน หรือทำให้ผิดไปจากความจริง โดยการตัดทอน หรือเพิ่มเติม หรือตัดแปลง หรือปรุงแต่งแก้ไขข้อมูลการวิจัยหรือผลงานวิจัยหรือรายงานข้อค้นพบจากการวิจัย หรือการปรับเปลี่ยนข้อมูลการวิจัยหรือผลงานวิจัยเพื่อให้ตรงกับผลที่วางไว้ก่อนล่วงหน้า รวมถึงการจัดการกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ของการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเพื่อให้เป็นไปตามข้อสรุปที่ผู้วิจัยต้องการ หรือเพื่อหลีกเลี่ยงที่จะนำเสนอเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง และให้หมายความรวมถึงการละเว้นไม่รายงานข้อมูลการวิจัยหรือผลการวิจัย เพื่อให้ข้อมูลการวิจัยหรือผลการวิจัยนั้น ไม่ได้ถูกรายงานอย่างถูกต้องในบันทึกการวิจัย

“การแต่งข้อมูลการวิจัยขึ้นเอง (Fabrication)” หมายถึง การสร้างข้อมูลการวิจัย (Data) ขึ้นหรือสร้างผลการวิจัยขึ้น รวมทั้งการบันทึกและรายงานข้อมูลการวิจัยหรือผลการวิจัยที่แต่งขึ้นมาเอง โดยไม่มีการวิจัยจริง

หมวด ๑

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้บริหารระดับสูงที่ผู้อำนวยการมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๖ คน

ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้อีก

ให้รองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้พนักงานหรือพนักงานโครงการที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาดเพิ่มอีกหนึ่งเสียง

ข้อ ๖ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายทางจริยธรรมการวิจัยและการส่งเสริมจริยธรรมการวิจัยต่อผู้อำนวยการ

(๒) เสนอต่อผู้อำนวยการในการกำหนดแนวทาง แนวปฏิบัติ และมาตรการในการขับเคลื่อน การดำเนินกระบวนการรักษจริยธรรมการวิจัย รวมทั้งกลไกและการบังคับใช้จริยธรรมการวิจัยสำหรับ ผู้วิจัยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการวิจัย ได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๓) เสนอต่อผู้อำนวยการในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้ผู้วิจัย และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยและ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการวิจัย

(๔) สอบสวนกรณีการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ ในระเบียบนี้

(๕) เสนอต่อผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างใด อย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มอบหมาย

(๖) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง

(๗) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย และผลการดำเนินงาน เกี่ยวกับการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัยต่อผู้อำนวยการ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการวิจัยตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

หมวด ๒

บททั่วไป

ข้อ ๗ ในการวิจัยผู้วิจัยพึงยึดถือปฏิบัติดังนี้

(๑) มีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในการวิจัย

(๒) ตระหนักถึงพันธกรณีในการปฏิบัติการวิจัย และข้อตกลงที่สำนักงานทำไว้กับหน่วยงาน ที่สนับสนุนการวิจัยหรือร่วมปฏิบัติการวิจัย ซึ่งรวมถึงการรักษาความลับของการวิจัย

(๓) มีพื้นฐานความรู้ในสาขาที่ทำวิจัยและทำวิจัยอย่างเต็มความสามารถและรอบคอบ

(๔) มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต สังคม หรือสิ่งแวดล้อม

(๕) ตระหนักว่าการใช้มนุษย์หรือสัตว์เป็นหน่วยทดลองต้องกระทำในกรณีที่ไม่มีทางเลือกอื่นเท่านั้น

(๖) เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และคุณค่าชีวิตของสัตว์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย

(๗) ปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการวิจัย

(๘) นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ

(๙) มีใจเปิดกว้างทางความคิดและพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น

(๑๐) ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสำนักงาน รวมถึงแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๘ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยพึงยึดถือปฏิบัติดังนี้

- (๑) มีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย
- (๒) ตระหนักถึงพันธกรณีในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย และข้อตกลงที่สำนักงานทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยหรือร่วมปฏิบัติการวิจัย
- (๓) บริหารโครงการวิจัยอย่างเต็มความสามารถและรอบคอบ
- (๔) มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย และรับผิดชอบต่อผลของการปฏิบัติงานของตน ซึ่งรวมถึงการรักษาความลับของการวิจัย
- (๕) นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ
- (๖) ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสำนักงาน รวมถึงแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่สำนักงานกำหนด

หมวด ๓

การประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย

ข้อ ๙ การกระทำต่อไปนี้ถือว่าเป็นการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย

- (๑) การลักลอกข้อมูลการวิจัย (Plagiarism)
 - (๒) การลักลอกข้อมูลการวิจัยของตนเอง (Self-plagiarism)
 - (๓) การปลอมแปลงข้อมูลการวิจัย (Falsification)
 - (๔) การแต่งข้อมูลการวิจัยขึ้นเอง (Fabrication)
 - (๕) การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือความลับของผู้รับการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กระทำไปโดยไม่มีหน้าที่หรืออำนาจตามกฎหมาย หรือไม่ได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้รับการวิจัย
 - (๖) การกระทำอื่นใดตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ประกาศกำหนดให้เป็นการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย
 - (๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) หรือข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือข้อ ๑๘ แล้วแต่กรณี
- การละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๗ (๑๐) หรือ ข้อ ๘ (๖) ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน

หมวด ๔

การดำเนินการกรณีการประพาศติผิดจริยธรรมการวิจัย

ข้อ ๑๐ เว้นแต่ระเบียบนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อพบว่าผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยผู้ใดประพาศติผิดจริยธรรมการวิจัย ให้ผู้ที่ทราบเรื่องการประพาศติผิดร้องเรียนเป็นหนังสือ หรือร้องเรียนผ่านช่องทางที่สำนักงานประกาศกำหนด พร้อมพยานหลักฐานสนับสนุน ข้อกล่าวหาตามสมควรต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

ให้สำนักงานกำหนดให้มีช่องทางในการดำเนินการร้องเรียนให้เป็นไปโดยง่าย สะดวก และไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก และให้มีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนการประพาศติผิดจริยธรรมการวิจัย เว้นแต่ผู้ร้องเรียนมีเจตนากลั่นแกล้ง ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกร้องเรียน

ข้อ ๑๑ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๑๐ หรือเมื่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยพบว่าผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยผู้ใดอาจประพาศติผิดจริยธรรมการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยอาจเสนอผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสืบข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาและรายงานต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยว่ามีมูลหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเห็นว่ากรณีไม่มีมูลควรกล่าวหาว่าประพาศติผิดจริยธรรมการวิจัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลควรกล่าวหาว่าประพาศติผิดจริยธรรมการวิจัย ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเสนอผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนทางจริยธรรมการวิจัย เพื่อดำเนินการสอบสวนและรายงานผลการสอบสวนต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเพื่อพิจารณาดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยที่เป็นพนักงานหรือพนักงานโครงการผู้ใดกระทำผิดวินัยหรือกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยรายงานให้ผู้อำนวยการทราบโดยเร็ว ถ้าผู้อำนวยการเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วย ผู้อำนวยการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามระเบียบสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัย โดยอาจให้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยและคณะอนุกรรมการสอบสวนทางจริยธรรมการวิจัยไปพร้อมกันก็ได้ และให้รายงานผลการสอบสวนต่อผู้อำนวยการและคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเพื่อพิจารณาดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

กระบวนการสอบสวนทางจริยธรรมการวิจัยของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะอนุกรรมการสืบข้อเท็จจริง และคณะอนุกรรมการสอบสวนทางจริยธรรมการวิจัย ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานมาปรับใช้โดยอนุโลมตามสมควรแก่กรณี เท่าที่ไม่ขัดต่อสภาพการณ์และเจตนารมณ์ของการดำเนินการทางจริยธรรม

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเสนอผู้อำนวยการแต่งตั้ง มีอำนาจพิจารณาข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย โดยตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับประทานอาหาร บุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุ และสถานที่ ทั้งนี้ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเสนอผู้อำนวยการแต่งตั้งต้องให้โอกาสผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย ซึ่งถูกกล่าวหาว่าประพฤติผิดจริยธรรมได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

ข้อ ๑๓ กรณีการกระทำที่เป็นการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัยใด จำเป็นต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการวิจัยหรือการดำเนินการใด ๆ ซึ่งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเสนอผู้อำนวยการแต่งตั้ง เห็นว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่ในความรู้อันโดยเฉพาะของผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยซึ่งถูกกล่าวหาว่าประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย ให้การพิจารณาพิสูจน์ในการกระทำดังกล่าว ตกอยู่แก่ผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยซึ่งถูกกล่าวหาว่าประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัยนั้น

ข้อ ๑๔ ในการกำหนดมาตรการการดำเนินการสำหรับผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยที่เป็นพนักงานหรือพนักงานโครงการผู้ซึ่งประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเสนอผู้อำนวยการพิจารณาดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังนี้

- (๑) ตักเตือนด้วยวาจา
- (๒) ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร
- (๓) ให้แก้ไข หรือดำเนินการที่ถูกต้อง
- (๔) ให้ผู้ประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัยนั้นปรับปรุงตนเองหรือได้รับการพัฒนา
- (๕) ให้ยุติการดำเนินการโครงการวิจัย
- (๖) ให้นำผลการสอบสวนจริยธรรมการวิจัยไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน หรือการพิจารณาความดีความชอบ
- (๗) ให้พ้นจากหน้าที่ความรับผิดชอบ

เว้นแต่กรณีตาม (๑) การพิจารณาและวินิจฉัยให้ดำเนินการใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นคำสั่ง และให้สำนักงานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกวินิจฉัยทราบโดยไม่ชักช้า

ผู้ถูกวินิจฉัยให้ดำเนินการใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์ได้ ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์และพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ของสำนักงานมาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานกำหนดเงื่อนไขในสัญญา ให้บุคคลภายนอกผู้ซึ่งปฏิบัติการวิจัยหรือบริหารโครงการวิจัยร่วมกับสำนักงาน ปฏิบัติตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ ๑๖ มาตรการการดำเนินการสำหรับผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยที่ไม่เป็นพนักงานหรือพนักงานโครงการ ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเสนอผู้อำนวยการพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นว่าเหมาะสม หรือบอกเลิกสัญญา แล้วแต่กรณี

หมวด ๕

การส่งเสริมการปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัย

ข้อ ๑๗ เพื่อให้ผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัยมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือในการปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัย ให้สำนักงานกำหนดกลไก มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อการดำเนินงานในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัย
- (๒) ส่งเสริมให้มีการสร้างทัศนคติและค่านิยมต่อการปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัย
- (๓) ประกาศมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัย โดยไม่ก่อให้เกิดผลร้ายกับบุคคลดังกล่าว

ข้อ ๑๘ ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามระเบียบนี้ และให้มีหน้าที่รายงานการประพฤติผิดจริยธรรมการวิจัยผ่านช่องทางที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยประกาศกำหนด ตามที่กำหนดในหมวด ๔ ของระเบียบนี้

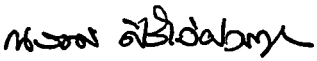
ข้อ ๑๙ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านจริยธรรมการวิจัยของสำนักงาน มีหน้าที่สร้างความตระหนัก และส่งเสริมการปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัยแก่ผู้วิจัยหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการวิจัย และให้ขอคำแนะนำ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

ข้อ ๒๐ ในการปฏิบัติการวิจัย ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการวิจัยที่สำนักงานกำหนด
ในการบริหารโครงการวิจัย ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการบริหารโครงการวิจัยที่สำนักงานกำหนด
ให้สำนักงานโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ทบทวนแนวปฏิบัติการวิจัยและแนวปฏิบัติการบริหารโครงการวิจัยอย่างน้อยทุก ๕ ปี

ข้อ ๒๑ ให้ผู้อำนวยการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นจากการปฏิบัติการตามระเบียบนี้ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด
คำวินิจฉัยของผู้อำนวยการให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล)

ผู้อำนวยการ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ